

BEREDSKABET SKAL LEVERE PÅ KENDTE OG NYE OPGAVER

Krise på krise: Corona, energi, forsyning, strømsvigt, cybertrusler, krig i Europa, terrortrusler mv. *Den generelle samfundsudvikling betyder også nye og andre opgaver for beredskabet.* Ikke mindst det kommunale beredskab. Vi skal sikre, at beredskabet er tidssvarende. Det er ikke kun kommunernes, men også statens interesse og ansvar.

TEKST /
STINE JOHANSEN
Direktør,
KL

Beredskabsloven er klar. "Redningsberedskabets opgave er at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger, eller overhængende fare herfor". Det er en opgave for det samlede beredskab. Stat og kommuner. Vi står altså ikke alene i kommunerne, men vi er det akutte og nære beredskab, der forventes at løse opgaven i egen geografi.

Det er altså kommunerne, der står i forreste række, og det er et

kommunalt ansvar. Det er også os, borgernes forventninger retter sig mod. Det er hos os, telefonen ringer, og brandfolk springer i støvlerne og rykker ud. Jeg har selv som kommunaldirektør igennem mange år været direkte involveret i, set og oplevet, hvor altafgørende det er at have et beredskab, der kan og står klar for borgerne, når katastrofer og voldsomme vejrhændelser rammer. Det er et område, hvor vi ikke kan vente på, at det bliver for sent.

At det kommunale beredskab kan yde den nødvendige og forventede indsats er helt centralt for samfun-

dets modstandskraft. Det betyder, at flere og flere kommunalpolitikere og beredskabsdirektører bekymrer sig om et tidssvarende beredskab.

FORVENTNINGER OM DET RIGTIGE BEREDSKAB

Vi har i kommunerne øvet os i krisestyring og beredskab med coronakrisen, som vi kan kalde en øvelse i fuld skala. Når jeg selv skal sige det, så er det imponerende, hvad kommunerne kunne håndtere. Affald blev hentet, børnene passet, de gamle plejet, parkerne holdt, og alt det andet blev også håndteret. Driften fortsatte i kommunalt regi trods utallige udfordringer. Men nu skal vi ruste os til andre typer af kriser og ulykker, som også kan gå på tværs af sektorer. Det er en disciplin, vi dagligt øver os på i kommunerne. Hvor sektoransvaret i staten falder ned i søjlerne, lander alt til sidst det samme sted i kommunen. Nemlig hos kommunalbestyrelsen.

Derfor har vi også brug for, at vi ved hvilke forventninger, der er til vores beredskabsniveau. Hvordan vi imødekommer det. Og hvordan og hvem der finansierer det.

GRØN OMSTILLING UDFORDRER BEREDSKABET

Kommunerne har høje ambitioner

for den grønne omstilling og den store klimaeffekt, kommunerne i fællesskab kan levere. Vi skal se på alle led i vores virksomhed. Også beredskaberne skal blive mere klimavenlige i egen virksomhed. Men de skal også kunne følge med udviklingen. Den grønne omstilling betyder nye teknologier: Batterioplæg, Power-to-X anlæg, el-biler, nye byggematerialer fx træ, nye byrum mv. For at kunne klare uheld og ulykker, stiller det krav til udviklingsarbejde, analyse, uddannelse samt nyt og anderledes materiel. Til samarbejde ikke blot mellem beredskaber, men også med andre grene i den kommunale sagsbehandlerfamilie fx byggesagsbehandlere.

Og mens vi venter på effekterne af den grønne omstilling, ruster beredskaberne sig til at bidrage endnu mere ved storm, vand og - som denne sommer - tørke, som har sat mange beredskaber på ekstra prøve.

ÆNDRET SIKKERHEDSPOLITISK BILLEDE

Lige nu er vi meget optaget af det militære forsvar. Naturligvis. Vores hverdag er gudskelov ikke truet af militære operationer. Men hvad med forsvar af civilsamfundet? Det

tætte og nære, vores hverdag, som bliver påvirket i en ændret sikkerhedspolitisk situation. Sidste vinter diskuterede vi risiko for manglende forsyning af el og varme. Planlagte (og måske også uplanlagte) strømafbrydelser. Trusler mod cybersikkerheden. Terrortruslen mod Danmark vurderes fortsat som alvorlig.

Civilforsvaret blev oprettet i 1949 og nedlagt i 1993. Brandvæsen og civilforsvar blev lagt sammen, og besparelser blev høstet. De kommunale redningsberedskaber blev dimensioneret til at kunne klare brande og færdselsuheld, gå brandsyn og stå bi ved klimahændelser og andre "almindelige" ulykker. Hverdagsopgaverne klares. Men efter 30 år bør vi måske igen rette vores fokus mod civilbefolkningen - altså borgerne i bredere forstand.

BEREDSKAB ER EN DEL AF FORSVARET

Militært forsvar og civilt beredskab hænger sammen. Både det statslige og det kommunale beredskab hører under forsvarsministerens ressort. Det nationale beredskab i Beredskabsstyrelsen var en del af det seneste forsvarsforlig. Det var godt, men der var ingen midler til de kommunale beredskaber.

Ligesom de heller ikke var tænkt ind i Det nationale Kompromis fra sidste år.

Det på trods af, at de kommunale beredskaber er omfattet af forventningerne om et forhøjet beredskab i vores samfund. Med den situation vi er i, er det i sig selv udgiftsdrivende for beredskaberne.

Hvis vi skal have et robust og modstandsdygtigt samfund, er der brug for at prioritere beredskabet. Ellers ender vi i en situation, hvor vi ikke kan leve op til samfundets forventninger og tillid - og det kan jeg ikke forestille mig, at der er nogen, som ønsker.

Så når beredskaberne skal følge med samfundets udvikling, når trusler og katastrofer skifter karakter, bliver større og hyppigere, er der brug for at styrke beredskabernes planlægnings- og analysekapacitet og sikre, at de nødvendige ressourcer er til stede i

Hvis vi skal have et robust og modstandsdygtigt samfund, er der brug for at prioritere beredskabet. Ellers ender vi i en situation, hvor vi ikke kan leve op til samfundets forventninger og tillid - og det kan jeg ikke forestille mig, at der er nogen, som ønsker.

de kommunale beredskaber. Både i form af materiel og mandskab med de rette kompetencer. Der er brug for, at opgaver og økonomi følges ad. Og så har jeg slet ikke nævnt, hvor påtrængende nødvendigt det er, at vi alle ser på udfordringer med at rekruttere folk, der også er klar til at blive deltidsbrandmænd eller frivillige.

KL har derfor appelleret til regering og forsvarsordførere om at huske, at forsvarshandlinger og rammeaftale også har betydning for kommunerne. Folketinget forhandlede før sommerferien en rammeaftale, der skal vise, hvordan Danmark inden 2030 vil indfri NATO-målet om at bruge 2 pct. af bruttonationalproduktet på forsvar. Det bør blive fulgt op af en aftale om beredskabet - i eller uden for forsvarsforliget.